

Інформаційна довідка
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
Національну поліцію» щодо визначення розміру одноразової грошової
допомоги в разі загибелі (смерті) поліцейського у період дії воєнного стану»
*(реєстр. № 12456 від 29.01.2025)**

***Анотація.** В інформаційній довідці аналізуються підстави визначення розміру та призначення одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) поліцейського у період дії воєнного стану в контексті законопроекту (реєстр. № 12456 від 29.01.2025) (далі – законопроект).*

Проаналізовано відповідність законопроекту вимогам Конституції України, основоположним засадам правотворчої діяльності, положенням чинного законодавства про кримінальну відповідальність.

***Ключові слова:** одноразова грошова допомога, проходження служби, бойові завдання, поліцейський, загибель, смерть, воєнний стан.*

Вступна частина. Забезпечення соціального захисту поліцейських, які виконують свої обов'язки в умовах підвищеного ризику для їхнього життя та здоров'я, зумовленого воєнним станом, має стати важливим кроком для підтримки їхніх родин у випадку трагічних подій.

Законотворчі ініціативи щодо забезпечення справедливості у призначенні грошової допомоги поліцейським у разі загибелі (смерті) у період дії воєнного стану незмінно залишаються на порядку денному парламенту та відображені у законопроектах реєстр. № 10374, № 11303.

Законопроект розроблено з метою врегулювання на законодавчому рівні розміру виплат одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) поліцейського під час участі у бойових діях і перебування безпосередньо в районах їх ведення, на території між позиціями сил оборони та позиціями військ держави агресора.

У зв'язку з цим, пропонується доповнити частину першу статті 97 Закону України «Про Національну поліцію» (далі – Закон) пунктом 1-1 щодо підстав виплати одноразової грошової допомоги – у випадку «загибелі поліцейського, який виконував бойові (спеціальні) завдання під час ведення бойових (спеціальних) дій на лінії бойового зіткнення з противником, а також на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, на території між позиціями сил оборони та позиціями військ держави-агресора в районах ведення воєнних (бойових) дій, у період дії воєнного стану».

Основна частина. У контексті уточнення підстав виплати та розміру одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) поліцейського у період дії воєнного стану, вважаємо за доцільне зазначити таке.

1. Запропоновані законопроектом обставини, при настанні яких здійснюється виплата одноразової грошової допомоги поліцейським, потребують уніфікації та узгодження із чинними положеннями Закону.

Так, відповідно до пунктів 1, 2 частини першої статті 97 Закону одноразова грошова допомога в разі загибелі (смерті) поліцейського є соціальною виплатою, гарантованою допомогою з боку держави, яка призначається у разі: загибелі поліцейського, що настала внаслідок протиправних дій третіх осіб, або під час

учинення дій, спрямованих на рятування життя людей або усунення загрози їхньому життю, чи в ході участі в антитерористичній операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, під час захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України або смерті поліцейського внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого за зазначених обставин; смерті поліцейського, що настала під час проходження ним служби в поліції.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 99 Закону розмір одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) поліцейського визначається виходячи з розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року, в якому прийнято рішення про виплату, і становить 750 розмірів прожиткового мінімуму.

Враховуючи положення частини третьої статті 97 Закону, призначення і виплати такої одноразової грошової допомоги здійснюється відповідно до «Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) чи втрати працездатності поліцейського», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2024 р. № 646 (далі – Порядок).

2. У запропонованій редакції частини другої статті 99 Закону має місце некоректне посилання на пункт 11 частини першої статті 97 цього закону – через відсутність пункту з такою нумерацією.

3. Розширення підстав для виплати поліцейським одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) потребуватиме додаткових бюджетних витрат. Натомість, до проекту не долучено жодних фінансово-економічних розрахунків, що суперечить вимогам частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України та частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до яких у разі внесення законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету (надходжень бюджету та/або витрат бюджету), суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту, проекту іншого акта подаються пропозиції змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

4. Положення законопроекту щодо набрання чинності законом не враховують приписів Конституційного Суду України, викладених у Рішенні від 15 квітня 2020 року № 2-р(П)/2020, де зазначено, що відповідно до принципу верховенства права важливо передбачити розумний часовий проміжок між офіційним оприлюдненням закону й набранням ним чинності.

Прикінцеві положення законопроекту не узгоджуються з вимогами частини 8 статті 90 Регламенту Верховної Ради України щодо обов'язкового надання переліку законів та інших нормативних актів, прийняття або перегляд

яких необхідно здійснити для реалізації положень законопроекту в разі його прийняття.

Висновок. Законодавче забезпечення справедливості у призначенні грошової допомоги в разі загибелі (смерті) поліцейського у період дії воєнного стану передбачає уніфікацію переліку підстав призначення і виплати одноразової грошової допомоги та обґрунтування джерел додаткових бюджетних надходжень.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені у документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*